

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
науково-педагогічної роботи)

Микола АФНАСЬЄВ
Микола АФНАСЬЄВ

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Фінанси і кредит, Банківська справа

Статус дисципліни	базова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська

Завідувач кафедри економіки підприємства
та менеджменту

Анастасія ПАНЧУК

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри економіки підприємства та менеджменту

Протокол № 1 від 27.08.2020 р.

Розробники:

Афанасьєв М.В., к.е.н., професор кафедри економіки підприємства та менеджменту

Ляліна Н.С., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства та менеджменту

Матвієнко-Біляєва Г.Л., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства та менеджменту

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

В умовах ринкової економіки центр економічної діяльності переміщується до первинної ланки економіки – підприємства, на рівні якої створюється потрібна суспільству продукція, виявляються необхідні послуги, приймаються технічні, організаційні, економічні та соціальні рішення, від яких залежить ефективність функціонування системи господарювання в цілому.

Дисципліна «Економіка підприємства» передбачає вивчення, узагальнення і систематизацію ключових понять прикладної економіки, визначення особливостей організації та ефективного функціонування первинної ланки ринкової системи господарювання, систематизацію теоретичних і практичних знань з питань ефективного управління ринковою економікою на сучасному етапі її розвитку в Україні.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні системи професійних компетентностей щодо використання основ прикладної економіки, методів організації ефективної діяльності для вирішення конкретних економічних завдань первинної, самостійної і економічно виокремлено ланки національної економіки – підприємства на сучасному етапі розвитку економіки.

Об'єктом навчальної дисципліни виступає підприємство як відкрита ринкова система.

Предметом навчальної дисципліни є економічні процеси та пов'язані з ними впливи на економіку підприємства.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- систему факторів, що впливають на функціонування підприємства;
- закономірності здійснення виробничих процесів;
- особливості реалізації економічних відносин;
- методи врахування, оцінки витрат та результатів діяльності підприємства;
- напрями та фактори підвищення ефективності діяльності підприємства.

Вміти:

- визначати місце підприємства у ринковому середовищі;
- класифікувати підприємства за певними класифікаційними ознаками;
- класифікувати основні види діяльності підприємства;
- аналізувати та економічно інтерпретувати нормативну базу України;
- виявляти вплив зовнішнього та внутрішнього середовища на функціонування підприємства;
- проводити розрахунки щодо визначення основних техніко-економічних показників ресурсного забезпечення підприємства;
- проводити аналіз та оцінку динаміки основних техніко-економічних показників ресурсного забезпечення підприємства
- оцінювати ефективність інвестицій інвестиційних проектів та результативність інноваційної діяльності підприємства;
- групувати витрати за економічними елементами та калькуляційними статтями;
- обґрунтовувати вибір стратегії ціноутворення на підприємстві;
- визначати фінансові результати діяльності підприємства;
- визначати економічну ефективність і економічний ефект;
- приймати рішення щодо підвищення ефективності діяльності підприємства.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	2
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	Іспит

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
«Макроекономіка»	«Менеджмент»
«Мікроекономіка»	«Маркетинг»
	«Фінанси»

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність до оволодіння особливостей створення, функціонування підприємств та оцінювання ефективності використання їх ресурсів в умовах ринкового середовища	Визначати види підприємств, їх організаційно-правові форми, оволодіти основами підприємницької діяльності, виявляти вплив зовнішнього та внутрішнього середовища на діяльність підприємства; визначати форми, методи та структуру організації виробничого процесу, процес управління підприємством та обґрунтовувати тип організаційної структури управління, оволодіти основами планування; здійснювати аналіз стану та оцінку ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства
Здатність визначати фінансові результати та здійснювати оцінку економічної ефективності діяльності підприємства	Визначати показники виробництва продукції, оцінювати її якість та рівень її конкурентоспроможності; групувати витрати за економічними елементами та калькуляційними статтями, обґрунтовувати вибір стратегії ціноутворення на підприємстві; визначати можливість та необхідність здійснювати інноваційну діяльність, оцінювати її результативність та вплив на діяльність підприємства; визначати фінансово-економічні результати діяльності підприємства та обґрунтовувати напрямки його економічного зростання в ринковому середовищі

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Економічні засади функціонування та ресурсне забезпечення підприємств в умовах ринкового середовища

Тема 1. Підприємство як суб'єкт ринкових відносин.

Поняття, предмет і об'єкт вивчення курсу «Економіка підприємства», його значення для підготовки фінансистів. Джерела і завдання курсу. Зв'язок «Економіки підприємства» з іншими дисциплінами. Методологія вивчення курсу.

Тема 2. Структура та управління підприємством.

Призначення та принципи управління підприємством. Функції управління підприємством. Методи управління: економічні, соціально-психологічні, організаційні, регламентні та розподільчі, їх характеристика. Основні типи організаційних структур управління: лінійні, функціональні, лінійно-функціональні, дивізійні, матричні. Їх переваги та недоліки.

Тема 3. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.

Поняття персоналу. Промислово-виробничий та непромисловий персонал підприємства. Склад промислово-виробничого персоналу. Поняття професії, спеціальності, кваліфікації, спеціалізації. Професії згідно до класифікатора професій ДК003:2010. Поділ персоналу за професіями, спеціальностями і кваліфікацією, віком тощо. Визначення чисельності окремих категорій працівників. Чинники, які мають враховуватися у процесі розрахунків необхідної чисельності персоналу. Показники руху персоналу.

Тема 4. Основні засоби підприємства.

Види основних засобів у залежності від участі у виробничому процесі: виробничі та невиробничі. Активна та пасивна частини основних виробничих засобів. Власні та залучені. Методи оцінки та види вартості основних засобів: первісна, переоцінена, залишкова, справедлива, ліквідаційна, вартість, що амортизується. Середньорічна вартість основних засобів.

Тема 5. Оборотні кошти підприємства.

Сутнісна характеристика оборотних коштів як частини засобів виробництва. Порівняльна характеристика основних засобів та оборотних коштів підприємства. Обслуговування оборотними коштами сфер виробництва та обігу. Функціональна та елементна структура оборотних коштів. Стадії кругообігу оборотних коштів. Джерела формування оборотних засобів. Класифікація оборотних активів за різними ознаками.

Тема 6. Нематеріальні ресурси та активи підприємства.

Поняття нематеріальних ресурсів. Види нематеріальних ресурсів: об'єкти промислової власності, об'єкти інтелектуальної власності, інші нематеріальні ресурси, їх характеристика.

Змістовий модуль 2 Фінансово-економічні результати та економічна ефективність діяльності підприємства

Тема 7. Інвестиційні ресурси підприємства.

Поняття інвестицій. Склад майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в підприємницьку діяльність. Класифікація інвестицій за різними ознаками. Визначення капіталовкладень, їх характеристика та форми здійснення.

Тема 8. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції.

Продукція, її різновиди. Послуга та її специфічні риси. Номенклатура та асортимент продукції (послуг). Вимірники обсягу продукції (послуг): натуральні, умовно-натуральні та вартісні. Методика визначення товарної, валової, реалізованої і чистої продукції.

Тема 9. Витрати і ціни на продукцію.

Сутність собівартості продукції. Види собівартості продукції. Показниками собівартості продукції, які використовуються в господарській практиці: витрати на 1 грн товарної продукції, собівартість окремих видів продукції, зниження собівартості порівняльної товарної продукції.

Тема 10. Фінансові результати діяльності підприємства.

Сутність категорії «фінансові результати діяльності підприємства». Прибуток та збиток як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства. Види прибутку підприємства. Податковий прибуток. Маржинальний прибуток. Види доходів підприємства, їх характеристика.

Тема 11. Економічна ефективність діяльності підприємства.

Економічний ефект та економічна ефективність, їх порівняльна характеристика. Види показників економічного ефекту на національному рівні, територіальному та рівні підприємства. Класифікаційні ознаки та види економічної ефективності.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

В умовах модульно-кредитної технології навчання заняття проводяться в активних і творчих формах. У зв'язку з цим найбажаніші форми організації навчання – це проблемні й оглядові лекції, активні семінари, ділові ігри, тренінги, заняття із застосуванням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки.

Переважають використовуються продуктивні методи: проблемний виклад, частково-пошукові та дослідницькі методи, презентації, кейс-стаді, тренінги та ділові ігри, бесіди і дискусії, робота в інтернет- класі – електронні лекції, семінари, дистанційні консультації, спрямовані на активізацію і стимулювання навчально-пізнавальної діяльності студентів.

У процесі викладання навчальної дисципліни «Економіка підприємства» використовують такі методи навчання: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; проблемного викладу матеріалу; частково-пошуковий або евристичний; дослідницький.

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, мозкові атаки, ознайомлювальні (початкові) ігри, метод сценаріїв, банки візуального супроводу.

Навчання здійснюється під час лекційних, практичних і семінарських занять, самостійної позааудиторної роботи з використанням сучасних інформаційних технологій навчання, консультацій з викладачем.

Для формувань умінь та навичок застосовуються такі методи навчання:
вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
практичні (різні види вправлення, виконання графічних робіт, практики);
пояснювально-ілюстративний або інформаційно-рецептивний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;
метод проблемного викладу.

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені – 25.

Завданням оцінювання лекційних та практичних занять є перевірка засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацювати тексти, здатності осмислити матеріал теми чи розділу, умінь публічно чи письмово подати певний матеріал. Кількість балів за поточний контроль розподіляються між темами з урахуванням кількості годин, відведених на тему.

Поточний контроль включає оцінювання роботи студентів під час:

лекцій: активна робота на занятті (0,5 балів за кожне заняття) за умови активної участі в обговоренні теми лекції, відповіді студентом на поставлені викладачем питання. Загальна кількість балів 6;

практичних занять: активна робота на занятті (1 бал за кожне заняття) за умови виконання студентом практичних завдань, участі студентів у вирішенні кейсів, обговореннях, дискусіях. Загальна кількість балів – 12;

письмової контрольної роботи, максимально оцінюється в 5 балів. Контрольна робота містить три завдання: 1 теоретичне (2 бали), два ситуаційних завдання (кожне оцінюється в 1,5 бали);

колоквіуму: студенти мають два колоквіуми за семестр. Максимальна оцінка за колоквіум складає 10 балів. Колоквіум включає завдання за усіма темами дисципліни. Структура колоквіуму: 1) 15 тестових завдань (максимальна оцінка за кожне завдання – 0,2 бали); 2) 2 ситуаційних завдання (максимальна оцінка за кожне 4 бали).

Самостійна робота студентів оцінюється за наявності конспекту всіх тем, відведених на самостійне вивчення, та захист самостійної роботи під час навчання. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 12 балів.

Завданням підсумкового модульного контролю (іспит) є перевірка рівня засвоєння та розуміння певного матеріалу, вироблених навичок, умінь самостійно опрацювати наукові та навчальні тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представляти (презентувати) певний матеріал. Підсумковий модульний контроль проводиться після закінчення лекційних та практичних занять з дисципліни – змістового модуля. Підсумковий модульний контроль (іспит) оцінюється в 40 балів. До підсумкового модульного контролю допускаються лише студенти, які виконали у повному обсязі усі види робіт (практичні, захист презентацій, поточні контрольні роботи, тощо), передбачених робочою навчальною програмою та які мали виконати під час відпрацювання навчального матеріалу поточного модуля.

Максимальна кількість балів за лекційні заняття – 6, за практичні заняття – 12, за поточні контрольні роботи – 10, за самостійну роботу – 12, за колоквіум – 20. Мінімальна кількість балів за всі види занять – 35 балів.

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Активна робота на лекції	6
Виконання практичних завдань	12
Поточні контрольні роботи	10
Перевірка самостійної роботи	12
Колоквіум	20
Іспит	40
Максимальна кількість балів	100

Підсумковий контроль: Іспит.

Приклад білета

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №

Теоретична частина.

Тести.

1. Реальна заробітна плата – це:

а) нарахована та отримана робітником заробітна плата за певний період часу; б) кількість товарів та послуг, які можливо придбати за отриману робітником заробітну плату; в) нарахована, але не отримана робітником заробітна плата; г) винагорода за працю понад встановлених норм, за трудові успіхи, винахідливість та за особливі умови праці; д) заробітна плата за певний період часу без урахування винагорода за працю понад встановлених норм, за трудові успіхи, винахідливість та за особливі умови праці.

2. До показників ефективності використання основних засобів підприємства належать:

а) коефіцієнт оновлення основних засобів; б) фондомісткість продукції; в) коефіцієнт змінності роботи устаткування; г) рентабельність ОЗ; д) коефіцієнт використання поточної потужності підприємства.

3. Підприємницька діяльність, яка є самостійним юридичним утворенням, що здійснює комерційні операції та складає звітний баланс, проте суворо контролюється іншою підприємницькою діяльністю, називається:

а) філія; б) асоціація; в) концерн; г) холдинг; д) дочірнє підприємство.

4. Підприємницька діяльність, яка створюється двома або більше засновниками, діє на основі об'єднання майна та підприємницької чи трудової діяльності засновників, їх спільного управління справами, називається:

а) корпоративним; б) одноосібним; в) унітарним; г) приватним

5. До суб'єктів великого підприємництва належать такі види бізнесу:

а) середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

б) середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб, а річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

в) середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) перевищує 250 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності перевищує суму, еквівалентну 50 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

6. Тимчасове статутне об'єднання підприємницької діяльності для досягнення його учасниками певної спільної господарської мети називається ...

7. Учасники товариства з додатковою відповідальністю відповідають за борги підприємницької діяльності:

а) у межах належних їм внесків; б) солідарна відповідальність усім майном; в) у межах належних їм внесків і майном у розмірі, кратному внеску; г) у межах належних їм акцій.

8. Фондовіддача – це показник, який характеризує...

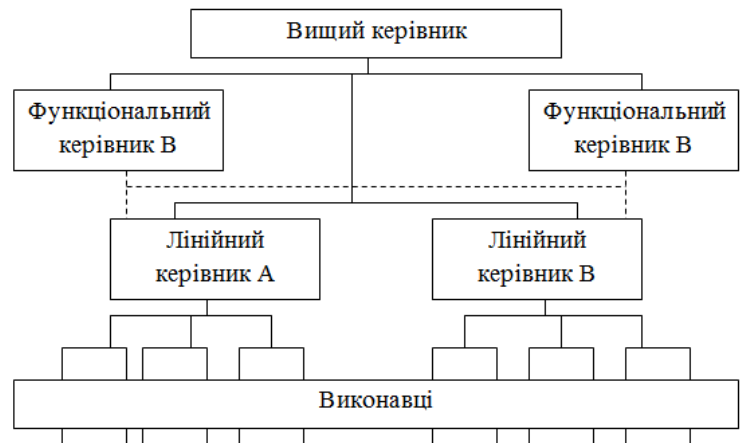
а) величину основних засобів на одиницю виготовленої продукції; б) рівень використання оборотних засобів підприємства; в) випуск продукції на одну гривню основних засобів; г) ефективність відтворення усієї сукупності засобів праці.

9. Визначте функції управління підприємницької діяльності відповідно до їх сутності:

Функції управління	Сутність
1. Планування 2. Організація 3. Мотивація 4. Контроль	а) управлінська діяльність, спрямована на розподіл робіт між окремими виконавцями та їх групами, встановлення взаємозв'язків між ними та узгодження їх діяльності з метою досягнення цілей підприємства; б) управлінська діяльність, спрямована на забезпечення досягнення цілей підприємства шляхом постійного спостереження за його діяльністю та усунення відхилень, що при цьому виникають; в) процес впливу на людину шляхом створення умов, які дозволяють їй відчувати, що вона може задовольнити свої потреби такою поведінкою, яка забезпечить досягнення цілей організації; г) визначення цілей діяльності підприємства (прогнозування) та виборі способів (шляхів) їх досягнення.

10. Якій організаційній структурі управління відповідає наведена схема?

- а) лінійна;
- б) функціональна;
- в) лінійно-функціональна;
- г) матрична;
- д) змішана.

11. Амортизація основних засобів — це...

- а) зношення основних засобів;
- б) процес перенесення вартості основних засобів на собівартість продукції, що виготовляється;
- в) відтворення основних засобів;
- г) витрати на утримання основних засобів.

12. Назвіть основні групи факторів, що мають прямий вплив на підприємницьку діяльність:

- а) «контактні аудиторії»;
- б) міжнародні;
- в) постачальники;
- г) соціально-культурні;
- д) політико-інституційні;
- е) техніко-технологічні;
- ж) конкуренти;
- з) партнери;
- і) виробники товарів-замінників;
- й) економічні;
- к) демографічні;
- л) споживачі;
- м) географічно-екологічні.

13. Номенклатура продукції – це...

- а) сукупність різновидів продукції кожного найменування, яка відрізняється певними техніко-економічними показниками;
- б) перелік найменувань виробів, завдання з випуску яких передбачається планом виробництва;
- в) перелік продукції підприємства, яка випускається певним структурним підрозділом.

14. Економічна ефективність в загальному розумінні характеризує:

- а) результат діяльності;
- б) співвідношення витрат та результатів діяльності;
- г) різницю між результатом та витратами
- д) різницю між витратами та результатом

в) співвідношення результатів та витрат діяльності. діяльності;

15. Чи вистачить вкладу в розмірі 1000 грн., яку поклали сьогодні в банк під 10%, щоб через 10 років отримати суму у розмірі 2700 грн.?

а) так; б) ні;

16. Місія фірми – це:

1) основні принципи філософії фірми, її ключові переконання і система цінностей; 2) сформульоване положення, яке показує загальний напрямок, у якому фірма прагне проводити свою політику; 3) сформульована конкретна кількісна ціль, якої фірма прагне добитися за певний період часу; 4) економічна одиниця, в якій поєднуються фактори виробництва; 5) фірма, що володіє кількома підприємствами, які виробляють однакову продукцію.

17. Визначити відповідність між термінами та їх визначеннями:

Терміни	Визначення
1. Персонал	А. Певна сукупність кваліфікованих працівників підприємницької діяльності, що мають стаж роботи
2. Кадри	Б. Можливість діяльності усієї сукупності працівників з урахуванням їх кількісних та якісних характеристик
3. Трудовий потенціал	В. Сукупність працівників підприємницької діяльності, які мають необхідну професійну підготовку та досвід практичної діяльності.

18. При визначенні норми дисконту необхідно враховувати, що вона складається з (перелічити): _____.

19. Підприємство почало працювати у березні. Середньооблікова кількість штатних працівників становила: у березні – 450 осіб, квітні – 660 осіб, травні – 690 осіб. Середньооблікова кількість штатних працівників за період з початку року (5 місяців) становить:

1) 360 осіб;

2) 450 осіб;

3) 280 осіб.

20. Якщо індекс прибутковості проект є не прибутковим.

а) дорівнює нулю;

б) більше одиниці;

в) менше нуля;

г) менше одиниці.

Практична частина.

Завдання 1 (5 балів).

Очікуваний обсяг валової (ВП), товарної (ТП), реалізованої (РП) та чистої (ЧП) продукції в розрахунковому періоді на основі показників, наведених в табл.

Вихідні дані для розрахунків

Показник	Одиниці виміру	Значення
Річний обсяг випуску продукції	шт.	645
Матеріальні і прирівняні до них витрати	тис. грн.	558
Вартість сировини і матеріалів замовника	тис. грн.	230
Обсяг напівфабрикатів власного виробництва	тис. грн.	1480
Виробничі послуги ін. юридичним та фізичним особам	тис. грн.	900
Відпускна ціна одиниці продукції	грн.	1000
Залишки нереалізованої продукції на початок року	тис. грн.	450
Залишки нереалізованої продукції на кінець року	тис. грн.	760

Завдання 2 (5 балів).

Первинна вартість металообробного верстата – 120 тис. грн., ліквідаційна – 800 грн., строк корисного використання – 8 років (середньомісячний випуск продукції складає 6,2 тис. грн). Розрахувати суму амортизаційних відрахувань усіма відомими методами.

Завдання 3 (10 балів).

Оберіть найбільш доцільний варіант інвестування коштів у започаткування власної справи на основі даних про капіталовкладення та грошові надходження за роками, які представлені в табл. Для цього визначте чисту приведену вартість, термін окупності та індекс прибутковості інвестицій, необхідних для започаткування варіантів власної справи.

Грошові потоки по роках реалізації інвестиційного проекту

Варіанти інвестування	Грошові потоки, тис. грн.					
	0	1	2	3	4	5
Перший	- 4600	1550	2350	2550	2700	2900
Другий	- 8700	4000	6000	8000	5000	

Критерії оцінювання результатів виконання підсумкового контролю.

Підсумкові бали за екзамен складено із суми балів за виконання всіх завдань.

Теоретична частина.

Тестові завдання – 20 балів.

Тестові завдання відкритої та закритої форми. Запитальну частину тестового завдання формулюють у стверджувальній або запитальній формі стисло, чітко, без подвійного тлумачення.

Правильна відповідь на кожний тест – 1 бал.

Практична частина.

Алгоритм вирішення кожного завдання містить окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для вирішення завдання. Тому окремі завдання та етапи їх розв'язання оцінюють відокремлено один від одного таким чином:

Завдання 1 (5 балів):

4 бали – за правильне визначення призначення обсягу валової (ВП), товарної (ТП), реалізованої (РП) та чистої (ЧП) продукції;

1 бал – за повноту висновків.

Завдання 2 (5 балів):

4 бали – за правильне визначення амортизаційних відрахувань усіма методами;

1 бал – за повноту висновків.

Завдання 3 (10 балів):

3 бали – за правильне визначення чистої приведеної вартості;

3 бали – за правильне розрахування індексу прибутковості інвестицій;

3 бали – за правильне розрахування терміну окупності інвестиційного проекту;

1 бал – за повноту висновків.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену (іспиту), диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики, тренінгу	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мах бал	
Тема 1.	Аудиторна робота			
	Лекція	Підприємство як суб'єкт ринкових відносин	Активна робота на парі	0,5
	Практичне заняття	Семінар-дискусія: Особливості функціонування підприємств різних організаційно-правових форм. Ділова гра: Створення та реєстрація підприємства як юридичної особи».	Виконання практичних завдань	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Виконання самостійної роботи.		-
Тема 2.	Аудиторна робота			
	Лекція	Структура та управління підприємством	Активна робота на парі	0,5
	Практичне заняття	Семінар-дискусія: Виробнича і соціальна інфраструктура підприємства та їх вплив на функціонування підприємства.	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих розділів КЗОП України за питаннями теми. Підготовка до практичних занять. Виконання самостійної роботи за темою 2.	Захист самостійної роботи	3
Тема 3.	Аудиторна робота			
	Лекція	Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.	Активна робота на парі	0,5
	Практичне заняття	Чисельність, рух персоналу та продуктивності його праці.	Активна участь у виконанні практичних завдань. Поточна контрольна робота	6

	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих розділів КЗОП України за питаннями теми. Підготовка до практичних занять. Виконання самостійної роботи за темою 2.	Захист самостійної роботи.	-
Тема 4.	Аудиторна робота			
	Лекція	Основні засоби підприємства.	Активна робота на парі	0,5
	Практичне заняття	Стан, рух та забезпеченість основними засобами підприємства, ефективність їх використання.	Активна робота на парі.	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання законодавчої бази, пов'язаної з нарахуванням амортизації П(С)БО 7, ПК України.	Захист самостійної роботи.	-
Тема 5.	Аудиторна робота			
	Лекція	Оборотні кошти підприємства.	Активна робота на парі.	0,5
	Практичне заняття	Нарахування амортизації основних засобів за різними методами, їх порівняльний аналіз.	Активна участь у виконанні практичних завдань.	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання законодавчої бази, пов'язаної з нарахуванням амортизації П(С)БО 7, ПК України. Підготовка до практичних занять. Виконання самостійної роботи.	Захист самостійної роботи.	3
Тема 6.	Аудиторна робота			
	Лекція	Нематеріальні ресурси та активи підприємства.	Активна робота на парі.	0,5
	Практичне заняття	Рівень забезпеченості підприємства оборотним капіталом та ефективність його використання.	Активна робота на парі. Колоквіум.	10
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу.	Захист самостійної роботи.	-

	опрацювання	Підготовка до практичного заняття. Виконання самостійної роботи.		
Тема 7.	Аудиторна робота			
	Лекція	Інвестиційні ресурси підприємства	Активна робота на парі.	1
	Практичне заняття	Оцінка інвестиційних проектів підприємства.	Активна участь у виконанні практичних завдань.	2
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне вивчення законодавчої бази, пов'язаної з інвестиційною діяльністю. Підготовка до практичного заняття.	Захист самостійної роботи.	3
Тема 8.	Аудиторна робота			
	Лекція	Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції.	Активна робота на парі.	0,5
	Практичне заняття	Визначення конкурентоспроможності продукції.	Активна участь у виконанні практичних завдань.	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до практичних занять.	Вивчення теоретичного матеріалу	-
Тема 9.	Аудиторна робота			
	Лекція	Витрати і ціни на продукцію.	Активна робота на парі.	0,5
	Практичне заняття	Виробництво продукції, рівень її якості та конкурентоспроможності.	Активна участь у виконанні практичних завдань. Поточна контрольна робота.	6
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих положень П(С)БО № 16, П(С)БО № 9 за питаннями теми. Підготовка до практичних занять.	Захист самостійної роботи	-
Тема 10.	Аудиторна робота			
	Лекція	Фінансові результати діяльності підприємства.	Активна робота на парі.	0,5
	Практичне заняття	Розрахунок рентабельності та ліквідності діяльності підприємства.	Активна участь у виконанні практичних завдань.	1

Тема 11.	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих положень П(С)БО № 16, П(С)БО № 9 за питаннями теми. Підготовка до практичних занять.	Захист самостійної роботи.	3
	Аудиторна робота			
	Лекція	Економічна ефективність діяльності підприємства.	Активна робота на парі.	0,5
Практичне заняття	Фінансові результати діяльності підприємства згідно Форми 2 «Звіт про фінансові результати».	Активна участь у виконанні практичних завдань. Колоквіум.	11	
Тема 11.	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Самостійне опрацювання законодавчої бази, що регулює інноваційну діяльність підприємств.	Вивчення теоретичного матеріалу.	-

Рекомендована література

Основна

1. Афанасьєв М. В. Економіка підприємства: підручник / М.В. Афанасьєв, О.Б. Плоха / Х.: ВД «ІНЖЕК», 2013. – 664 с.
2. Економіка підприємства. Збірник засобів діагностики [Текст] : навч.-практ. посіб. / [авт. кол.: М.В. Афанасьєв, М.В. Боровик, І.Я. Іпполітова [та ін.]]; за заг. ред. М.В. Афанасьєва; Харківський національний економічний університет. – Х. : ІНЖЕК, 2013. – 108 с. – (іл.).
3. Економіка підприємства: підручник / за заг. та наук. ред. Г.О. Швиданенко. – 4-те вид, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2009. – 816 с.
4. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства: Навч. посіб. — 2-ге видання. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 488 с.
5. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор - Видавництво, 2016. – 378 с.

Додаткова

6. Азарова А.О. Економіка підприємства: навч. посіб./ А.О. Азарова, Л.О. Нікіфорова. – Вінниця: ВНТУ, 2016. – 215 с.
7. Величко В.В. Економіка підприємства: навч. посіб./ В.В. Величко – Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ – 2010. – 169 с.
8. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. / Терноп. нац. екон. ун-т. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2012. – 303 с. – (іл.).
9. Економіка підприємства: підручник / [М. Г. Грещак, В. М. Колот, А. П. Наливайко та ін.]; за заг. ред. С. Ф. Покропивного; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. заклад «Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – Вид. 4-те, без змін. – К.: КНЕУ, 2008. – 528 с.
10. Економіка підприємства [Текст]: навч. посіб. / за заг. ред. Л.С. Шевченко; Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. – 2-ге вид. – Х.: Право, 2014. – 205 с. – (іл.).
11. Економіка підприємства [Текст]: підручник; затв. МОН / за заг. ред. Л.Г.

- Мельника. – Суми: Університетська книга, 2012. – 863 с. – (іл.).
12. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О.С. Іванілов. – 2-ге вид. – К.: ЦУЛ, 2011. – 727 с. – (іл.).
13. Сідун В. А., Пономарьова Ю. В. Економіка підприємства: навч. посіб: Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 356 с.
14. Кравченко А.А. Економіка підприємства: задачі, тести, відповіді з поясненнями: навч. посібник / А.А. Кравченко, В.А. Харченко. – Донецьк: Норд-Прес, 2009. – 325 с.
15. Макаровська Т.П. Практикум з економіки підприємства: навч. посіб./ Т.П. Макаровська – К.: МАУП, 2007. – 184 с.
16. Манів З. О. Економіка підприємства: навч. посібник / З.О. Манів, І.М. Луцький. – 2-ге вид., стер. – К. : Знання, 2006. – 580 с.
17. Мельник В.И. Экономика предприятия: учеб. пособие / В.И. Мельник. – Х.: ХНЭУ, 2013. – 403 с. – (ил.).
18. Причепя І. В. Економіка підприємства. Самостійна та індивідуальна робота студентів : навчальний посібник / І. В. Причепя, Л. П. Руда. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 145 с.
19. Шегда А. В. Економіка підприємства: збірник тестів і задач / А.В. Шегда, Т.Б. Харченко, Ю.А. Сагайдак, Л.О. Пашнюк. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 240 с.
20. Шваб Л. І. Економіка підприємства [Текст] : підручник для студ. вищ. навч. закладів; рекомендовано МОН. – К.: Каравела, 2011. – 415 с. – (іл.).

Інформаційні ресурси в Інтернеті

21. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
22. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/main/2755-17>
23. Кодекс законів про працю України (КЗпП) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
24. Сервер Верховної Ради України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua/
25. Класифікатор професій ДК 003:2010 Затверджено та надано чинності Наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 https://hrliga.com/docs/327_KP.htm
26. Податки та бухгалтерський облік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu>
27. Державна служба статистики України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
28. Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система) / Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=5455>